

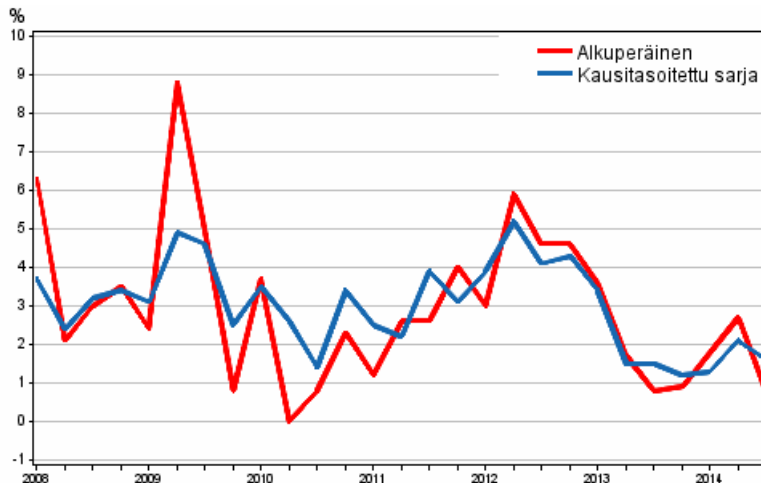
Työvoimakustannusindeksi

2014, 3. vuosineljännes

Tehdyn työtunnin kustannus nousi heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia

Yksityisen sektorin työvoimakustannukset nousivat vuoden 2014 heinä-syyskuussa 0,8 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kausitasoitettut työvoimakustannukset nousivat vuoden 2014 heinä-syyskuussa 1,6 prosenttia. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, kuten tulospalkkioita, nousivat 0,9 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Samalla ajanjaksolla ansiotasoindeksi nousi yksityisellä sektorilla 1,4 prosenttia.

Työvoimakustannusten vuosimuutos yksityisellä sektorilla edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Valtiolla työvoimakustannukset laskivat vuoden 2014 heinä-syyskuussa 0,1 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä pysyivät ennallaan vastaavalla ajankohdalla. Kausitasoitettut työvoimakustannukset kasvoivat 1,9 prosenttia. Kuntasektorilla työvoimakustannukset nousivat 2,6 prosenttia vuoden 2014 heinä-syyskuussa verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä kasvoivat 2,1 prosenttia.

Tehdyn tunnin kustannus ilman sosiaalivakuutusmaksuja kasvoi yksityisellä sektorilla 0,6 prosenttia, kuntasektorilla 2,4 prosenttia ja valtiolla laski 0,8 prosenttia.

Toimialoittain laskettaessa koko teollisuudessa tehdyn työtunnin kustannus nousi 0,8 prosenttia heinä-syyskuussa 2014 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Kemianteollisuudessa tehdyn työtunnin kustannus kasvoi 0,5 prosenttia ja metsäteollisuudessa laski 1,5 prosenttia. Rakentamisen toimialalla kasvua oli 3,1 prosenttia. Yhteensä yritystalouden palvelualoilla tehdyn työtunnin kustannus pysyi ennallaan. Palvelualoilla suurin kasvu oli rahoituksen ja vakuutuksen toimialalla, 4,4 prosenttia, ja suurin lasku oli informaation ja viestinnän toimialalla, 0,4 prosenttia.

Kausitasoitettu tehdyn työtunnin kustannus koko teollisuudessa kasvoi 1,9 prosenttia heinä-syyskuussa 2014 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Kemianteollisuudessa tehdyn työtunnin kustannus nousi 1,2 prosenttia ja metsäteollisuudessa 0,3 prosenttia heinä-syyskuussa 2014 verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Rakentamisen toimialalla kausitasoitettu tehdyn työtunnin kustannus kasvoi 3,1 prosenttia. Yritystalouden palvelualoilla nousu oli vastaavasti 0,9 prosenttia. Rahoituksessa ja vakuutuksessa tehdyn tunnin kustannus nousi 2,6 prosenttia, kun taas informaation ja viestinnän toimialalla kustannukset kasvoivat 0,3 prosenttia.

Työvoimakustannusten vuosimuutos TOL 2008 mukaan, 3.vuosineljännes 2014

Koodi	Toimiala	Työvoimakustannukset, vuosimuutos		
		Työvoimakustannukset	Työvoimakustannukset, ilman kertaluonteisia palkkaeria	Työvoimakustannukset, kausitasoitettut
B-S	Yhteensä	0,8	0,9	1,6
B-E	Teollisuus	0,8	0,7	1,9
F	Rakentaminen	3,1	1,6	3,1
G-N	Yritystalouden palvelualat	0,0	0,6	0,9
J-R	Valtio	-0,1	0,0	1,9
D-S	Kunta	2,6	2,1	..

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	4
Liitetaulukko 2. Työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	4
Liitetaulukko 3. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	5
Liitetaulukko 4. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	6
Liitetaulukko 5. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	7
Liitetaulukko 6. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100.7	
Liitetaulukko 7. Toimiala 2008.....	8
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Työvoimakustannusindeksi.....	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		Koko vuosi 2011*	Koko vuosi 2012*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Koko vuosi 2013*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	108,7	113,7	113,2	124,3	119,1	105,9	115,6	115,2	127,6	120,0
B-E	Koko teollisuus	107,0	111,8	112,9	121,7	116,5	101,1	113,0	114,5	127,0	117,4
C	Teollisuus	107,5	112,6	113,6	122,8	117,1	101,4	113,7	114,9	128,0	117,6
10, 11	Elintarviketeollisuus	108,5	111,5	113,7	120,4	117,3	102,3	113,4	117,1	123,7	116,9
16, 17	Metsäteollisuus	109,8	112,4	110,3	130,6	118,6	104,4	116,0	116,6	140,0	116,9
19-22	Kemianteollisuus	109,5	114,1	117,9	127,8	120,8	100,1	116,7	121,7	127,5	121,5
24-30	Metalliteollisuus	105,6	112,1	114,4	120,9	115,8	100,0	112,8	112,4	125,6	114,6
F	Rakentaminen	108,0	112,8	116,1	125,2	120,6	109,9	117,9	117,9	126,0	124,3
G-N	Yritystalouden palvelut	109,3	113,7	112,3	124,7	119,2	107,3	115,8	114,6	127,7	119,2
G	Kauppa	103,6	108,3	110,1	119,2	111,9	102,7	111,0	112,8	121,6	113,1
H	Kuljetus ja varastointi	98,0	100,7	96,0	109,2	106,2	92,9	101,1	97,2	111,8	108,3
J	Informaatio ja viestintä	113,5	117,0	116,6	128,0	124,3	108,5	119,4	120,8	132,5	123,8
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	111,4	115,5	114,6	145,0	108,8	110,4	119,7	116,1	149,2	113,5
Valtio, J-R	Yhteensä	111,0	116,9	107,9	135,0	126,1	110,2	119,8	110,8	143,0	125,9
Kunta, D-S	Yhteensä	108,9	112,8	107,5	118,1	132,0	105,3	115,7	108,7	120,9	135,4

* Ennakkotieto

Liitetaulukko 2. Työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		Muutos 2011/ 2010*	Muutos 2012/ 2011*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/ 2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	2,5	4,5	3,6	1,7	0,8	0,9	1,7	1,8	2,7	0,8
B-E	Koko teollisuus	2,7	4,6	3,2	1,6	0,0	-0,6	1,1	1,4	4,4	0,8
C	Teollisuus	2,5	4,8	2,9	2,1	-0,2	-0,9	1,0	1,2	4,2	0,5
10, 11	Elintarviketeollisuus	2,7	2,8	3,9	0,5	1,8	0,7	1,7	3,0	2,8	-0,3
16, 17	Metsäteollisuus	2,9	2,4	5,9	2,8	1,3	3,0	3,2	5,7	7,2	-1,5
19-22	Kemianteollisuus	3,9	4,2	4,1	2,8	2,7	-1,2	2,2	3,2	-0,2	0,5
24-30	Metalliteollisuus	1,3	6,2	2,6	3,7	-1,6	-2,4	0,6	-1,8	3,9	-1,1
F	Rakentaminen	1,5	4,4	8,8	4,4	2,4	3,0	4,6	1,5	0,6	3,1
G-N	Yritystalouden palvelut	2,5	4,1	3,3	1,3	1,4	1,7	1,9	2,1	2,4	0,0
G	Kauppa	2,0	4,6	4,8	1,4	1,3	2,4	2,4	2,5	2,0	1,1
H	Kuljetus ja varastointi	1,8	2,8	1,3	0,9	-0,6	-0,1	0,4	1,2	2,4	2,0
J	Informaatio ja viestintä	3,0	3,1	4,4	2,0	0,2	1,6	2,0	3,7	3,5	-0,4
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	1,3	3,7	2,6	9,1	-1,9	3,6	3,6	1,3	2,8	4,4

		Muutos 2011/ 2010*	Muutos 2012/ 2011*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/ 2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
Valtio, J-R	Yhteensä	2,5	5,3	3,7	0,3	4,0	2,5	2,5	2,7	5,9	-0,1
Kunta, D-S	Yhteensä	2,4	3,5	2,8	1,5	3,0	3,3	2,6	1,2	2,3	2,6

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 3. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, työvoimakustannusindeksi 2008=100

Toimialakoodi	Toimiala	Koko vuosi 2011*	Koko vuosi 2012*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Koko vuosi 2013*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	108,9	113,9	113,8	119,2	120,5	110,2	115,9	116,1	122,0	121,6
B-E	Koko teollisuus	107,4	112,6	112,2	117,7	119,7	106,7	114,1	114,8	122,1	120,4
C	Teollisuus	107,6	112,9	112,5	118,3	120,0	106,7	114,3	115,0	122,6	120,4
10, 11	Elintarviketeollisuus	108,5	111,9	112,3	117,8	116,6	106,6	113,3	116,0	120,4	117,2
16, 17	Metsäteollisuus	108,0	112,2	113,2	124,0	118,9	107,2	115,8	117,0	129,1	119,1
19-22	Kemianteollisuus	108,3	113,8	115,5	119,8	123,2	105,8	116,1	117,8	121,1	123,5
24-30	Metalliteollisuus	106,8	112,7	112,3	116,7	121,0	106,7	114,2	113,3	121,1	118,6
F	Rakentaminen	108,1	113,0	116,8	121,6	119,8	111,9	117,5	117,8	122,3	121,7
G-N	Yritystalouden palvelut	109,0	113,5	113,1	118,4	120,0	110,9	115,6	115,4	120,9	120,7
G	Kauppa	102,5	107,7	109,5	112,9	114,6	105,8	110,7	112,2	114,8	116,2
H	Kuljetus ja varastointi	98,3	100,9	98,6	105,8	105,1	96,3	101,4	99,5	108,5	107,4
J	Informaatio ja viestintä	113,7	117,6	117,5	121,5	124,3	114,0	119,3	121,2	125,1	125,2
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	111,7	116,2	115,8	124,9	115,1	118,0	118,4	118,1	128,4	119,9
Valtio, J-R	Yhteensä	110,9	116,5	111,7	123,5	129,3	114,3	119,7	114,7	131,0	129,3
Kunta, D-S	Yhteensä	108,5	111,8	109,6	116,4	124,6	108,9	114,9	111,3	119,7	127,3

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 4. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		Muutos 2011/ 2010*	Muutos 2012/ 2011*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/ 2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	2,4	4,6	4,2	0,7	1,3	1,1	1,8	2,0	2,3	0,9
B-E	Koko teollisuus	2,5	4,8	3,8	0,4	1,3	-0,1	1,3	2,3	3,8	0,7
C	Teollisuus	2,3	4,9	3,7	0,5	1,2	-0,4	1,2	2,2	3,7	0,4
10, 11	Elintarviketeollisuus	2,9	3,1	3,6	0,1	1,0	0,5	1,3	3,3	2,2	0,5
16, 17	Metsäteollisuus	2,0	3,9	6,4	2,3	1,8	2,6	3,2	3,4	4,2	0,2
19-22	Kemianteollisuus	3,0	5,1	5,3	0,8	2,3	-0,5	2,0	2,0	1,1	0,3
24-30	Metalliteollisuus	1,5	5,6	3,8	0,8	1,5	-0,9	1,3	0,8	3,8	-2,1
F	Rakentaminen	2,0	4,5	7,6	2,7	3,0	3,0	4,0	0,8	0,6	1,6
G-N	Yritystalouden palvelut	2,3	4,1	4,0	0,5	1,4	1,8	1,9	2,1	2,2	0,6
G	Kauppa	1,4	5,1	5,6	0,6	2,2	2,8	2,8	2,5	1,7	1,3
H	Kuljetus ja varastointi	1,4	2,7	1,8	0,1	0,2	-0,1	0,5	0,9	2,5	2,2
J	Informaatio ja viestintä	3,1	3,4	3,8	0,9	-0,6	1,9	1,4	3,1	3,0	0,7
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	1,2	4,0	4,4	2,2	-1,6	3,0	1,9	2,0	2,8	4,1
Valtio, J-R	Yhteensä	2,3	5,0	4,3	0,1	4,4	2,3	2,7	2,7	6,1	0,0
Kunta, D-S	Yhteensä	2,3	3,1	3,6	1,0	2,8	3,7	2,7	1,5	2,8	2,1

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 5. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		Koko vuosi 2011*	Koko vuosi 2012*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Koko vuosi 2013*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	109,7	114,5	116,4	116,2	116,8	117,2	116,7	117,9	118,7	118,7
B-E	Koko teollisuus	108,4	113,0	114,8	113,9	114,5	114,9	114,5	115,8	117,3	116,6
C	Teollisuus	109,0	113,9	115,6	114,8	115,3	115,6	115,3	116,5	118,1	117,2
10, 11	Elintarviketeollisuus	107,1	110,2	112,0	112,1	112,7	113,5	112,6	113,9	114,1	113,9
16, 17	Metsäteollisuus	110,0	112,6	115,5	116,1	117,8	119,6	117,3	120,0	120,2	118,1
19-22	Kemianteollisuus	109,4	114,2	116,4	117,0	116,9	117,0	116,8	117,6	117,6	118,3
24-30	Metalliteollisuus	108,2	114,1	115,0	117,4	116,0	115,2	115,9	115,7	117,9	115,7
F	Rakentaminen	109,0	114,1	118,6	119,7	118,2	120,1	119,2	120,4	120,6	121,8
G-N	Yritystalouden palvelut	110,2	114,5	116,3	116,3	117,3	117,7	116,9	118,2	118,8	118,3
G	Kauppa	104,2	109,4	111,2	111,9	112,4	114,1	112,4	114,8	114,5	112,5
H	Kuljetus ja varastointi	97,2	99,8	100,3	100,5	100,6	100,8	100,5	101,6	102,3	102,8
J	Informaatio ja viestintä	116,2	119,0	121,1	121,3	122,8	123,5	122,2	124,7	124,7	123,2
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	114,1	117,7	120,6	123,0	123,0	123,5	122,5	124,6	125,5	126,2
Valtio, J-R	Yhteensä	110,8	116,3	118,6	118,6	120,7	121,1	119,7	121,9	123,1	123,0

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 6. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		Muutos 2011/ 2010*	Muutos 2012/ 2011*	2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/ 2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	2,9	4,4	3,4	1,5	1,5	1,2	1,9	1,3	2,1	1,6
B-E	Koko teollisuus	3,3	4,3	3,0	0,9	0,8	0,6	1,3	0,9	3,0	1,9
C	Teollisuus	3,1	4,4	2,9	1,2	0,8	0,3	1,3	0,8	2,9	1,7
10, 11	Elintarviketeollisuus	2,4	2,9	3,2	2,0	1,7	1,7	2,2	1,7	1,7	1,0
16, 17	Metsäteollisuus	2,8	2,4	4,6	3,6	3,9	4,4	4,1	3,9	3,6	0,3
19-22	Kemianteollisuus	3,9	4,4	3,9	2,8	1,8	1,0	2,3	1,0	0,5	1,2
24-30	Metalliteollisuus	1,4	5,4	0,2	4,0	2,9	-0,9	1,5	0,6	0,5	-0,3
F	Rakentaminen	1,8	4,8	7,3	4,2	3,3	2,9	4,4	1,5	0,7	3,1
G-N	Yritystalouden palvelut	2,5	4,0	3,4	1,3	1,9	1,7	2,1	1,6	2,2	0,9
G	Kauppa	1,0	4,9	4,8	1,2	1,9	3,4	2,8	3,2	2,3	0,1
H	Kuljetus ja varastointi	0,9	2,7	1,7	0,6	0,9	-0,2	0,7	1,3	1,8	2,2
J	Informaatio ja viestintä	3,4	2,4	3,7	2,1	3,1	1,9	2,7	2,9	2,8	0,3
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1,9	3,1	3,9	5,7	4,0	2,9	4,1	3,3	2,0	2,6
Valtio, J-R	Yhteensä	2,5	4,9	3,7	2,1	3,4	2,6	2,9	2,8	3,8	1,9

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 7. Toimiala 2008

Toimiala	Koodi
Kaivostoiminta	B
Teollisuus	C
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	D
Vesihuolto, viemäri ja jätevesihuolto	E
Rakentaminen	F
Kauppa	G
Kuljetus ja varastointi	H
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	I
Informaatio ja viestintä	J
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	K
Kiinteistöalan toiminta	L
Ammatillinen tekninen ja tieteellinen toiminta	M
Hallinto- ja tukipalvelut	N
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	O
Koulutus	P
Terveys- ja sosiaalipalvelut	Q
Taiteet, viihde ja virkistys	R
Muu palvelutoiminta	S

Tietojen tarkentuminen

Tilaston tiedot ovat tarkentuneet alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa 3.

Työvoimakustannusindeksin tarkentuminen, vuosimuutos¹⁾

Työvoimakustannusindeksi	Neljännes	Vuosimuutos, %		Tarkentuminen, %-yksikköä
		Uusin julkistus 10.12.2014	1. julkistus	
Yksityinen sektori, alkuperäinen sarja	01/2013	3,6	4,1	-0,5
	02/2013	1,7	2,2	-0,5
	03/2013	0,8	0,6	0,2
	04/2013	0,9	1,1	-0,2
	01/2014	1,8	1,6	0,2
	02/2014	2,7	2,9	-0,2
Valtio, alkuperäinen sarja	01/2013	3,7	3,7	0,0
	02/2013	0,3	0,3	0,0
	03/2013	4,0	4,0	0,0
	04/2013	2,5	2,5	0,0
	01/2014	2,7	2,7	0,0
	02/2014	5,9	5,9	0,0
Kunta-ala, alkuperäinen sarja	01/2013	2,8	2,6	0,2
	02/2013	1,5	1,6	-0,1
	03/2013	3,0	2,9	0,1
	04/2013	3,3	3,3	0,0
	01/2014	1,2	1,2	0,0
	02/2014	2,3	2,2	0,1

1) 1. julkistus viittaa ajankohtaan, jolloin viiteajankohdan tieto on ensimmäisen kerran julkaistu. Tarkentuminen kuvaa ensimmäisen ja tuoreimman julkaisun vuosimuutosprosenttien erotusta. Tarkentuminen on laskettu pyöristetyistä luvuista.

Kausitasoitettun työvoimakustannusindeksin tarkentuminen, vuosimuutos

Työvoimakustannusindeksi	Neljännes	Vuosimuutos, %		Tarkentuminen, %-yksikköä
		Uusin julkistus 10.12.2014	1. julkistus	
Yksityinen sektori, kausitasoitettu sarja	01/2013	3,4	3,8	-0,4
	02/2013	1,5	1,6	-0,1
	03/2013	1,5	2,1	-0,6
	04/2013	1,2	2,1	-0,9
	01/2014	1,3	1,2	0,1
	02/2014	2,1	2,9	-0,8

Laatuseloste: Työvoimakustannusindeksi

1 Tilastotietojen relevanssi

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten neljännesvuosittaista muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen ja julkisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät maa-, metsä- ja kalatalous. Julkiselta sektorilta tilasto kattaa valtion kokonaisuudessaan ja kuntasektorilta suurimmat työnantajat. Kuntasektorin indeksistä rajautuu pois opetusala, joka liitetään indeksiin myöhemmin.

Työvoimakustannusindeksi sisältää varsinaisen työvoimakustannusindeksin lisäksi kolme sitä täydentävää indeksiä: palkkakustannusindeksin, sosiaalikustannusindeksin sekä työvoimakustannusindeksin ilman kertaluonteisia ja satunnaisia kustannuseriä.

Palkkakustannusindeksi kattaa kaikki ennakonperintälain 13 §:n mukaisesti maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot. Indeksillä on myös luontoiseduista ja optiojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset. Sosiaalikustannusindeksi kattaa kaikki työnantajan lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalivakuutusmaksut. Niiden muutosta mitataan tariffien perusteella. Siten maksuajankohta tai mahdolliset maksujen palautukset eivät vaikuta sosiaalikustannusindeksin kehitykseen.

Kertaluonteisiin ja satunnaisiin kustannuseriin luetaan kaikki ne palkkaerät, jotka eivät sisälly jokaiselta palkanmaksujaksolta maksettavaan ansioon. Näitä eriä ovat tyypillisesti mm. tulospalkkiot, lomarahat, lomakorvaus, tuntipalkkaisten muut kuin tehdyn työajan ansioon sisältyvät palvelusvuosisisät, optioista aiheutuvat kustannukset sekä aiemmilta palkanmaksujaksolta takautuvasti maksetut sopimuskorotukset.

Työvoimakustannusindeksi on kehitetty Euroopan Unionin toimeksiannosta osana koko yhteisön kattavaa hanketta. Työvoimakustannusindeksin laadinnasta on säädetty Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksella N:o 450/2003 sekä siihen liittyvällä Komission toimeenpanoasetuksella N:o 1216/2003. Tämän asetuksen muuttamisesta sen kattamien toimialojen osalta on säädetty Komission asetuksella 224/2007.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perustiedot on kerätty vuodesta 2007 lähtien yksityisen sektorin osalta runsaat 2000 yritystä koskevalla otoksella. Valtiolta on saatu perustiedot koko valtiota koskien vuodesta 2007 lähtien. Kuntasektorilla tiedot on kerätty vuosina 2008–2010 pääkaupunkiseudun kunnista ja vuonna 2011 suurimmista, yli 50 000 asukkaan kunnista sekä suurimmista kuntayhtymistä. Vuoden 2012 alusta tietoja on kerätty myös satunnaisotoksella valituista alle 50 000 asukkaan kunnista. Otoksessa on runsaat 100 kuntaa ja kuntayhtymää. Vuosien 2008–2010 osalta indeksi on laskettu pääkaupunkiseudun aineiston ja vuoden 2011 laajennetun aineiston perusteella kuvaamaan kuntasektorin kehitystä aikasarjan alusta 2008 lähtien.

Yksityisellä sektorilla työvoimakustannusindeksin perustietojen keruussa on käytössä kolme lomaketta: teollisuus-, palvelu- ja koulutusalan lomake. Kuntasektorilla perustietojen keruussa on käytössä kaksi lomaketta: koulutuslomake ja julkisen sektorin peruslomake muille toimialoille. Ottamalla tiedustelussa huomioon alakohtaiset erot on pyritty turvaamaan tiedonantajien vastausedellytykset. Tuotantoprosessiin liittyvin käsittelysäännöin on vastaavasti turvattu eri aloja koskevien tietojen vertailukelpoisuus. Tiedustelu koskee palkatun henkilökunnan ja työtuntien määrää, palkkakustannuksia sekä sosiaalivakuutusmaksujen tariffia.

Tiedustelu koskee yrityksen, kunnan tai kuntayhtymän koko palkattua henkilökuntaa. Otoksesta on muodostettu Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Yksityiseltä sektorilta kehikkoon on yleisesti valittu vähintään 30 henkilöä työllistävät yritykset. Kuitenkin pienyritysvaltaisilla toimialoilla (rakentaminen (F), kauppa (G), majoitus- ja ravitsemistoiminta (I), kiinteistöala (L), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M) sekä hallinto- ja tukipalvelut (N)) otoksesta on valittu kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät yritykset.

Yksityisen sektorin ja valtion indeksisarjat julkaistaan alkuperäisten sarjojen lisäksi myös kausitasoitettuina. Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä, jolla estimoidaan ja poistetaan sarjoista työpäivien

määrien muutosten ja säännöllisen, vuodesta toiseen toistuvan kausivaihtelun vaikutus aikasarjasta. Kuntasektorin indekseille ei vielä tehdä kausitasoitusta aikasarjojen lyhydestä johtuen.

Indeksin laskentamenetelmää tarkistettiin estimoinnin ja toimialan määrittelyksen osalta vuodesta 2009 lähtien vuoden 2012 toisen neljänneksen julkistuksen yhteydessä. Estimointi on perustunut siitä lähtien kunkin neljänneksen palkkasummakuvaajan palkkasummiin. Tätä aiemmissa julkaisuissa estimointi perustui yritysrekisterin palkkasummatietoihin. Yritysten toimialat kiinnitettiin tässä yhteydessä niin, että yrityskohtainen toimiala pysyy samana indeksilaskennassa yritysrekisterin mukaisista toimialamuutoksista huolimatta.

3 Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tehdyn työtunnin kustannusta mitattaessa on noudatettu EU:n säädöksen vaatimuksia. Tavoitteena on ollut, että koko otoksesta johdetun kustannusestimaatin suhteellinen keskivirhe olisi noin yksi prosentti. Missään toimialaositteessa suhteellinen keskivirhe ei saisi nousta yli viiden prosentin.

Valtion osalta perustietoja on vuosien 2008 ja 2009 osalta editoitu vastaamaan vuoden 2010 työajankäyttöä. Tarkistusten perusteella aineistoon tehdään myös yksittäisiä korjauksia virastokohtaisesti. Kuntasektorin tiedonantajien toimittamia tietoja on editoitu ja täydennetty yksittäisissä tapauksissa tiedonantajilta kerättyjen lisätietojen perusteella.

Työvoimakustannusindeksin tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin tilaston laadinnassa käytettävät mikrotason aineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensimmäisen julkistuksen jälkeen. Toiseksi tiedot saattavat tarkentua tilaston laadinnassa käytettyjen menetelmien parannuksen myötä. Kolmanneksi kausitasoitettujen sarjojen viimeiset, osittain ennusteisiin perustuvat havainnot tarkentuvat uusien havaintojen myötä kausitasoitusmenetelmissä. Lisäksi sarjojen lyhydestä johtuen kausitasoitusmallit ja sitä kautta kausitasoitettut sarjat tarkentuvat uusien havaintojen myötä. Nämä tekijät tulee ottaa huomioon tietojen käytettäessä.

Tietojen tarkentuminen ulottuu normaalisti viimeisen puolentoista vuoden ajalta julkaistuihin lukuihin. Menetelmällisten tai muiden suurten muutosten yhteydessä indeksin pistelukuja saatetaan tarkistaa myös pidemmältä ajanjaksolta.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimakustannusindeksi julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla neljä kertaa vuodessa noin 70 päivää neljänneksen päättymisestä. Työvoimakustannusindeksin tulokset julkaistaan ennakkollisina ja uusia indeksejä voidaan tarvittaessa tarkentaa.

5 Tietojen saatavuus ja selkeys

Työvoimakustannusindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Työvoimakustannusindeksi tehdään EU:n määrittelemiä käsitteitä ja luokituksia noudattaen. EU:n asetuksessa määriteltyjä käsitteitä on käytetty vuodesta 1996 lähtien. Kuitenkin sekä tilaston tuotantomenetelmän että toimialaluokituksen uudistaminen vuodesta 2009 vaikeuttavat tämän tilaston vertaamista aikaisempiin.

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuodesta 2008 lähtien työvoimakustannusindeksin ja työvoimakustannustilaston otokset on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Tilastokeskuksen julkaisema ansiotasoindeksi mittaa säännölliseltä työajalta saadun ansion muutosta. Se perustuu lähinnä vuoden viimeistä neljännestä koskevaan palkkatilastoon. Ansiotasoindeksin ja työvoimakustannusindeksin muutos saattaa poiketa mm. työvoimakustannusindeksin kattavammasta

kustannuskäsitteestä, työajan käytön muutoksista, indeksien erilaisista laskentamenetelmistä sekä satunnaisten tai kertaluonteisten kustannuserien erilaisesta kirjaamistavasta johtuen.

Eurostat julkaisee työvoimakustannusindeksiä neljännesvuosittain omilla internet-sivuillaan. Eurostatin julkaisemat tiedot kattavat Suomen osalta myös valtion ja kuntasektorin. Kansallisessa indeksissä sarjat on eroteltu sektoreittain. Maiden väliset erot tilaston laadintamenetelmässä saattavat vaikuttaa eri maita koskevien indeksien vertailukelpoisuuteen.

7 Tilastojen yhtenäisyys

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuoden 2008 osalta työvoimakustannusindeksin ja työvoimakustannustilaston on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Lisätietoja

Pekka Haapala 029 551 3460

Hanna Jokimäki 029 551 3667

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

tvkindeksi@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palkat ja työvoimakustannukset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3568 (pdf)